

Prof. dr hab. Andrzej Budzyński
Oddział Chirurgii Ogólnej i Onkologicznej
Szpitala Specjalistycznego im. Ludwika Rydygiera
w Krakowie
os. Złotej Jesieni 1
31-826 Kraków

Kraków, 13 października 2021

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu BIURO RADY DYSCYPLINY NAUKI MEDYCZNE	
wpl. dnia	18-10-2021
L. dz. RN-BM/	1615/2021

VIDI:
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
RADA DYSCYPLINY NAUKI MEDYCZNE
Przewodniczący
prof. dr hab. Agnieszka Halań

Ocena osiągnięć naukowych

dr n. med. Macieja Władysława Sebastiana

Recenzję przygotowano na podstawie dostarczonej dokumentacji obejmującej zestaw załączników spełniających wymogi formalne określone w Ustawie z dn. 20 lipca 2018r. Prawo o Szkolnictwie Wyższym (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, ze zm.).

Ocena osiągnięcia naukowego

Jako osiągnięcie naukowe dr n. med. Maciej Władysław Sebastian wskazał wyniki badań, które ukazały się w cyklu publikacji o wspólnym tytule: „Zastosowanie śródoperacyjnej laparoskopowej nawigacji ultrasonograficznej w trakcie cholecystektomii oraz adrenaektomii lewostronnej”. Złożyło się nań sześć artykułów opublikowanych w renomowanych czasopismach naukowych:

- **Maciej Sebastian**, Maciej Sroczyński, Jerzy Rudnicki: *Using laparoscopic ultrasound to delineate dangerous anatomy during laparoscopic cholecystectomies*. Adv Clin Exp Med 2019; 28(8): 1037-1042
- **Maciej Sebastian**, Jerzy Rudnicki: *Recommendation for cholecystectomy protocol based on intraoperative ultrasound – a single-centre retrospective case-control study*. Wideochir Inne Tech Maloinwazyjne 2020
- **Maciej Sebastian**, Jerzy Rudnicki: *Recommendation for laparoscopic ultrasound guided laparoscopic left lateral transabdominal adrenalectomy*. Gland Surg 2020; 9(3): 689-694
- **Maciej Sebastian**, Agata Sebastian, Jerzy Rudnicki: *Recommendation for photographic documentation of safe laparoscopic cholecystectomy*. World J Surg 2020; 45: 81-87
- **Maciej Sebastian**, Agata Sebastian, Jerzy Rudnicki: *The evaluation of B-SAFE and ultrasonographic landmarks in safe orientation during laparoscopic cholecystectomy*. Wideochir Inne Tech Maloinwazyjne 2020; 15(4): 546-552
- **Maciej Sebastian**, Jerzy Rudnicki: *Laparoscopic ultrasound and safe navigation around the shrunken gallbladder*. J Laparoendosc Adv S 2021

Sumaryczny indeks oddziaływania (IF) cyklu prac składających się na osiągnięcie naukowe wynosi: **9,464**. Na podkreślenie zasługuje fakt, że każda z tych pozycji ukazała się w periodyku o istotnym oddziaływaniu w środowisku specjalistycznym, cieszącym się zaśluzoną

renomą, co podkreśla dodatkowo wysoki indeks oddziaływania (IF) dwu z tych prac wynoszący od 2,190 do 2,234. Habilitant jest pierwszym autorem we wszystkich publikacjach w tym cyklu, a jego wkład w ich powstanie został oceniony przez pozostałych współautorów bardzo wysoko.

Cykl ten jest niezwykle interesujący i porusza bardzo istotne tematy z praktyki chirurgicznej jakim jest bezpieczeństwo operacji laparoskopowych. Mam pewne zastrzeżenia do włączenia do niego pracy nr 3 dotyczącej adrenalektomii laparoskopowej. Moim zdaniem zaburza to spójność cyklu. Pozostałe prace dotyczą laparoskopowej cholecystektomii a jedynym łącznikiem pracy nr 3 jest użycie ultrasonografii śródoperacyjnej do oceny trudnej anatomii. Wprawdzie jest to praca wysoko punktowana (IF=2.190), ale jej wyłączenie nie spowodowałoby znaczącego zmniejszenia współczynnika oddziaływania całego cyklu, a stałby się on bardziej spójny. Stąd pozwolę sobie odnosić się do omówienia cyklu prac bez tej pozycji, a ją omówię na końcu osobno.

Cykl pięciu prac dotyczących cholecystektomii laparoskopowej porusza bardzo ważny temat, jakim jest troska o zwiększenie bezpieczeństwa jednej z najczęstszych operacji jamy brzusznej, jaką jest zabieg wycięcia pęcherzyka żółciowego metodą laparoskopową. Mimo, że odsetek powikłań, szczególnie ciężkich (takich jak uszkodzenia dróg żółciowych) związanych z tą operacją jest relatywnie niski, to duża liczba operacji sprawia, że kalectwo dróg żółciowych (oraz inne powikłania) dotyczą znacznej liczby chorych i stanowią istotny problem zdrowotny. Tym bardziej, że leczenie ich jest trudne i nie zawsze przynosi spodziewane wyniki. Podkreślenia są zatem warte wysokie walory edukacyjne tych prac. Bardzo ciekawe jest umieszczenie w tym kontekście ultrasonografii śródoperacyjnej. Technika ta nie jest szeroko wykorzystywana, głównie z uwagi na wysoki koszt i małą dostępność. Natomiast zgodnie z opracowaniami Habilitanta stwarza duże nadzieje na poprawę wyników leczenia i bezpieczeństwa operacji. Można zatem potraktować te pięć opracowań jako przyczynek do popularyzacji tej rzadko stosowanej, a przy tym bardzo obiecującej metody. Mam poważne obawy, czy wejdzie ona do codziennej praktyki klinicznej z przyczyn podniesionych powyżej, ale warto zadbać o zaznajomienie środowiska chirurgicznego z jej zaletami i zastosowaniem nie tylko podczas najbardziej złożonych i rozległych zabiegów. Innym ważnym aspektem tego cyklu jest odniesienie się do podstawowych zasad bezpiecznej cholecystektomii laparoskopowej określanych w piśmiennictwie jako *Critical View of Safety*. Tego rodzaju podejście, prezentowane w opracowaniach opublikowanych przez dr n. med. Macieja Władysława Sebastiana jest zaskakująco rzadko stosowane przez chirurgów i co jeszcze bardziej zaskakujące mało znane. Warto zatem pogratulować autorowi naukowego zajęcia się tematem niezwykle przydatnym w codziennej praktyce. Cenne jest też zalecenie dokumentowania graficznego przebiegu każdej operacji, co ma bardzo istotne znaczenie w dobie rosnącej częstości roszczeń w stosunku do lekarzy.

Szósta praca cyklu (znajdująca się pod numerem 3) dotycząca laparoskopowej adrenalektomii lewostronnej, w mojej opinii odstaje tematycznie od pozostałych prac cyklu. Nie umniejsza to jej wartości naukowej i dydaktycznej. Jest to bardzo interesujące opracowanie, choć nie umiem się zgodzić z opinią zawartą w Autoreferacie, w części stanowiącej niejako streszczenie najważniejszych tez opracowań z cyklu, że „*Laparoskopowa adrenalektomia po stronie lewej charakteryzuje się brakiem jednoznacznych anatomicznych punktów orientacyjnych, naczyniami krwionośnymi leżącymi w zaotrzewnowej tkance tłuszczowej blisko naczyń nerkowych oraz sąsiednictwem nadnercza z ogonem trzustki.*”.

Uważam, że jest dokładnie przeciwnie i znów kłania się podkreślane przez autora w opracowaniach dotyczących cholecystektomii ściśle trzymanie się zasad bezpiecznego przeprowadzania tej operacji w oparciu o jednoznaczną identyfikację stałych punktów anatomii (*ang. anatomical landmarks*), które w tym polu anatomicznym są zaskakująco stałe. Zalecenie oparcia oceny anatomicznej o ultrasonografię śródoperacyjną może być niezwykle pomocne na etapie zdobywania doświadczenia w tych operacjach oraz w przypadkach szczególnie trudnych, gdy przebyte zabiegi lub zmiany patologiczne utrudniają orientację w polu operacyjnym. Tym nie mniej praca ta to bardzo cenny przyczynek do rozważań na temat bezpieczeństwa tych stosunkowo rzadkich operacji i oceniam ją wysoko.

Powyższe uwagi krytyczne nie umniejszają wartości naukowej cyklu przedstawionych prac, które stanowią cenny wkład w literaturę zagadnienia.

Omówienie działalności naukowej

Pozostały dorobek naukowy dr n. med. Macieja Władysława Sebastiana spełnia pod względem typowych parametrów liczbowych wymogi stawiane kandydatom do tytułu doktora habilitowanego. Przedstawiają je trzy dokumenty; analiza bibliometryczna, autoreferat habilitanta oraz wykaz osiągnięć naukowych. Opierając się na nich można stwierdzić, że dorobek naukowy Habilitanta składa z 26 prac opublikowanych w naukowych czasopismach krajowych i zagranicznych. Spośród publikacji pełnotekstowych większość - 16 spełnia kryteria prac oryginalnych. Znalazły się tam też 4 prace pogładowe, 5 prac kazuistycznych oraz jeden list do redakcji. Łączna wartość wskaźnika **Impact Factor** dla wspomnianych publikacji wynosi **31,319**, (bez cyklu habilitacyjnego **21,855**), natomiast wskaźnika **MNiSW 692** (bez cyklu habilitacyjnego **392**). **Liczba cytowań** opublikowanych prac, według bazy Web of Science Core Collection z dnia 26.01.2021 wynosi **74** (bez autocytaowań 72). **Współczynnik Hirscha** według tej samej bazy wynosi **4**.

Problematyka badań naukowych dr n. med. Macieja Władysława Sebastiana, oprócz typowych zagadnień z zakresu chirurgii obejmuje opracowania, które powstały we współpracy z Kliniką Reumatologii i Chorób Wewnętrznych oraz z Katedrą Patomorfologii i Cytologii Onkologicznej.

Habilitant jestem kierownikiem dwóch projektów badawczych:

- „Śródoperacyjna nawigacja ultrasonograficzna w trakcie laparoskopowych i otwartych zabiegów w obrębie jamy brzusznej i przestrzeni zaotrzewnowej” zarejestrowanym w Centrum Wspierania Nauki Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu pod numerem CWN UMW:BW-24/2020
- „Analiza porównawcza pomiędzy metodą otwartą i laparoskopową wyłonięcia sztucznego odbytu na powłokach jamy brzusznej” zarejestrowanym w Centrum Wspierania Nauki Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu pod numerem CWN UMW:BW-55/2020

Podsumowując ocenę zakresu opracowań nieobjętych cyklem należy stwierdzić, że dr n. med. Maciej Władysław Sebastian jest dojrzałym naukowcem, o szerokich horyzontach badawczych, dysponującym warsztatem, który pozwala na prowadzenie rzetelnych i interesujących badań.

Działalność dydaktyczna i organizacyjna

Dr n. med. Maciej Władysław Sebastian, jako pracownik ośrodka akademickiego pełni funkcję adiunkta dydaktycznego koordynując i prowadząc zajęcia oraz wykłady dla studentów polskojęzycznych i anglojęzycznych z Wydziału Lekarskiego oraz Lekarsko-Stomatologicznego.

Działalność organizacyjna Habilitanta to członkostwo Towarzystw naukowych w tym Niemieckiego Towarzystwa Chirurgii Ogólnej i Przewodu Pokarmowego (Deutsche Gesellschaft für Allgemein und Viszeralchirurgie-DGAV) oraz Towarzystwa Chirurgów Niemieckich (Deutsche Gesellschaft für Chirurgie-DGCH) w ramach których udziela się jako członek grup roboczych do spraw Chirurgii Kolorektalnej i Proktologicznej oraz do spraw Chirurgii Małoinwazyjnej.

Wnioski końcowe

Wniosek końcowy sformułowano w oparciu o kryteria oceny ujęte w Ustawie z dn. 20 lipca 2018r. Prawo o Szkolnictwie Wyższym (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, ze zm.). Zarówno cykl prac stanowiących osiągnięcia naukowe, jak i cały dorobek naukowy dr n. med. Macieja Władysława Sebastiana, a także kompetencje zawodowe oraz osiągnięcia organizacyjne i dydaktyczne spełniają wymagania stawiane w przewodzie habilitacyjnym. W związku z powyższym wnioskuję o dopuszczenie dr n. med. Macieja Władysława Sebastiana do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

ORDYNATOR
Oddziału Chirurgii Ogólnej
i Onkologicznej

Prof. dr hab. n. med. Andrzej Budzyński

Prof. dr hab. med. Andrzej Budzyński